

Саша Хаџи Танчић

Глава породице

Отац се опет потукао с очевима из суседства. И опет остао сам на једној страни улице. Са извесном гордошћу и захваћени тешким пламеном свађе, остали су се повукли на другу страну. Погледао сам с терасе на којој сам чистио одело и видех у очевој руци обичан дрвени пиштољ који им је поносно показивао. Издалека се видело да су беснији него што су икада до тад били. Посвађали су се због тог обичног дрвеног пиштоља, закључих и сиђох с терасе. У очевим очима видео сам мирну одлучност.

У тренутном затишју, међутим, зачух мајчин глас. Истрчавши пред оца, сва бледа и уплашена, позва га у кућу. Мало затим добио је батине од ње и од мене. А кад подиже поглед угледасмо му сузу у закрвављеном оку.

Нисам неки горопадник — чак сам по природи миран човек, а то се види и по мом изгледу, јер сам омален и, на жалост, трбушаст — и због тога нисам желео да се кошкање настави. Осим тога, и остали очеви били су под строгим надзором своје деце.

Убрзо смо, ипак, доспели у нову неприлику, јер су се договорили да нам каменицима полупају прозоре. Очеви су, смело исукавши дугачке праћке из задњег цепа, и неколико пута добро нишанећи, непрестано гађали у прозоре и врата. Мајка се уплашила, престравила. Отац је, постиђен и претучен, плакао у другој соби.

Но не прође дуго, а они се разиђоше. Мати са дубоким уздахом олакшања спусти се у кревет, молећи ме да оца не пуштам у двориште и да га не учим тучи и крађи. Погнула је главу на труди. Отац се најрадије играо крај матере, која са њега није ока скидала бојећи се да га не задеси нека несрећа. У свему је, додуше, била врло нежна према њему. Али мој отац, због старости, или боље рећи због средовечне доби своје, није могао да оцени љубав и нежност супруге своје,

јер она то није испољавала никаквим мажењем, на шта је иначе сама већ била навикла, пошто је доста дуго живела код своје баке. И тако није никакво чудо што му је крај ње увек било досадно, желећи да буде са мном. Иако стар, и срцем и умом својим баш је право дете.

Сутрадан, по већ устаљеном обичају, отац и мајка отишли су у школу, а ја на посао. Отац не воли да учи и муке имам с њим због тога. Али, зашто бих надугачко и широко понављао ту свакодневну бригу, кад је сви синови добро знају. Додаћу, међутим, да сам неспретан да објасним претерану чулност којом је обдарен од рођења, а која му пре времена одузима животну снагу. Често је осећао бол у грлу, али смо му ту скоро извадили крајнике. Он је човек у годинама и шкоди му кад се љути.

Мајка, опет, осам година млађа од њега, обузета необичним, необјашњивим страхом од свега, верује у судбину и за све благодари богу. Ни она не воли школу. Узнемирен и ојађен због тога, често одлазим наставницима, распитујем се, саветујем и молим да их извуку, да помогну колико њима толико и мени. Обоје воле друштво пријатеља, који нису пријатељи него познаници из школе. Воле, међутим, и самоћу.

Волим их, више од свега. Признајем, отац се понекад наљути кад примети да сам се, у некој њиховој размирици, приволео мајчиној страни. Помишља да га не поштујем и да нимало не мислим о њему. Чак и заплаче. А не знам како долази до тих свађа: мајка тврди једно, отац друго, затим се она, кад не може да га увери, вређа а отац јој узвраћа истом мером; али, међу њима у тим тренуцима никад није дошло до туче. Свађа се завршава тиме што мајка заплаче кад је напусти упорност. По обичају, тада се ја наљутим на оца, али се он, постиђен, потом извињава и осмехује, дајући ми до знања да ће њихово измирење убрзо да уследи. Затим, зна се, тражи новац за кликере.

Сваког јутра, у шест сати, казао сам, одлазим на посао. Досад се, међутим, ни једном није десило да закасним на ручак. У исто време налазимо се нас троје код куће. Тачност је наша обавеза. Научио сам их да ово свето грађанско правило поштују пре свих других. Сматрам да се најисправније васпитање стиче у синовљевом дому.

И даље, за столом отац мора да седи с моје леве стране, а мајка с десне. Према обичају, мати нам сипа у тањире, најпре себи а онда нама двојници и то колико она сматра да треба, а ми морамо све да поједемо. После једног сата одмора устајемо, да би обавили одлагане обавезе.

Годинама, последњег дана у недељи, обичавамо заједничке изласке у град. Мада се понекад догоди да отац случајно пронађе муху у чаши воде па се згрози

и наљути и посвађа с мајком, те тада остајемо код куће. Отац се чак окрене и залупи вратима, хотећи сам да изађе, али се онда, ражалошћен и разнежен, врати натраг и пољуби мајку и мене. Једном се пак догодило да је морао да остане код куће да наслаже дрва у шупи, али смо остали и нас двоје и помогли му. А једном сам ја излио мало више вина у грло и чуо како отац поред мене говори: „То не ваља, синко!”

Отац, иначе, воли млеко, пекмез и хлеба. Тако ми је симпатичан тај враголан кад направи бркове од пекмеза и, ставивши шешир на главу, покушава да подражава мој ход и споре покрете мојих руку. Заиста, у тим тренуцима сасвим подсећа на мене. Ја, наравно, као сваки син, киптим од среће. Помислим: баш је то момак и по! Мада ми се не свиђа кад, као у забуни, понекад, опипа џепове мог капута, мислећи да ће тамо наћи новац, али обично не нађе ништа, а потом тражи од мене.

Новац најчешће троши на возњу рингишпиллом, цртане романе, игранке и друге неважне ситнице. Изнад столарске радионице приватника на крају улице налазе се клозети. Морам да признам да због тога имам грдне невоље: отац воли да гледа кроз пукотине тих комшијских клозета, одакле, престрашене и узнемирене, истрчавају његове кћери и жена и беже уз престрашену цику.

Недељом поподне, пак, у соби за примање отац слуша спортске вести. Спорт га изузетно занима. Можда више од топлих уштипака, које мајка тада прави.

Бринем и размишљаам шта ће постати од њих у животу. У ствари, као сваки син, верујем да ће отац успети да се дочепа каквог чиновничког посла који му буде замакао за око, а мајка постати вредна домаћица. После завршене средње школе даћу га на факултет, зашто да не, нека покуша да студира. Мајка ће обавезно да заврши кројачки курс, добиће и „сингерицу.” У сваком случају, дубоко верујем у то, постаће од њих нешто у животу. Глава породице дубоко размишља о томе.